

За даними табл. 3 постерігається збільшення на 04.05.2020 р. процентної ставки в національній валюті за довгостроковими кредитами, яка становила 29,4%, а на кінець року вона поступово почала знижуватися, та досягла 18,0%.

Отже, для банків кредитні операції – це найважливіший вид банківської діяльності, що приносить дохід. Однак для повного розуміння сутності кредитних операцій не можна забувати, що надання кредиту завжди пов'язане з кредитним ризиком, який виражається в неперенесенні суми основного боргу і відсотків за нього юридичними і фізичними особами.

Список використаних джерел:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. за № 436-IV (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Мінфін. Фінансовий портал. URL: <https://index.minfin.com.ua/banks/stat/active/>
3. Дебет-кредит. URL: <https://news.dtkk.ua/finance/bank-system/67236>
4. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial/data-sector-financial>
5. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затверджене Постановою Правління НБУ від 30.06.2016 р. № 351 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>
6. Річний звіт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. URL: <https://www.fg.gov.ua/storage/editor/files/richniy-zvit-fondu-2019.pdf>

Каракіша К.Ю.

магістрант, спеціальність

071 “Облік і оподаткування”

Національна академія статистики,

обліку та аудиту

(м. Київ)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАЦІЙНА МОДЕЛЬ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

В сучасних умовах розвитку ринкових відносин перед вітчизняними суб'єктами господарювання постає потреба у миттєвому реагуванні на зміни ситуації, що пов'язані з управлінням основними засобами та його впливом на фінансово-господарську діяльність. Використання застарілих технологій виробництва на українськими підприємствах призводить до того, що конкурентоспроможність національної продукції знижується, що спричиняє втрата платоспроможності, а як результат – банкрутство підприємств, а

також недостатньо приділяється ефективному використанню й своєчасному оновленню основних засобів на підприємствах. Модернізація матеріально-технічної бази українських суб'єктів господарювання є одним з головних невіршених завдань, які потребують ретельного вивчення та швидкого вирішення.

Аналізуючи результати тенденцій розвитку основних засобів промислових підприємств України на кінець 2000 – 2019 років, виявлено, що з кінця 2014 року ступінь зносу основних засобів зменшується, а їх придатність – збільшується, що є досить позитивним. Середньорічний темп зменшення ступеня зносу основних засобів склав 0,0053 %, відповідно досить незначні темпи оновлення основних засобів суб'єктів господарювання Україні постають значною проблемою їх розвитку. Варто зазначити, що на кінець 2014 року ступінь зносу становив 83,5 %, і це критичний рівень, що унеможлиблює ефективне використання основних засобів [2].

У сучасних умовах світового соціально-економічного розвитку особливо важливим стало інформаційне забезпечення процесу управління, що полягає в отриманні та обробці інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Розвитку «організаційно-інформаційної моделі аналізу основних засобів» сприяють праці сучасних науковців, а саме: Савицької Г. В., Вовк А. А., Чумаченка М. Р., Винятинська Л.В., Купалова І.Г., Паламарчук Т. М., Подолячук О.А., Тітаренко Г. Б., Корінько М. Д. та інших. Незважаючи на значну кількість публікацій, потреба у подальших дослідженнях зумовлюється необхідністю вдосконалення підходів до формування організаційно-інформаційної моделі аналізу основних засобів та управління ними, пошуку резервів підвищення ефективності використання основних засобів.

Формування організаційно-інформаційної моделі аналізу основних засобів доцільно розглядати, як сукупність підсистем обліку, аналізу і аудиту, що взаємодіючих через інформаційні потоки в процесі формування та передачі оперативної та якісної вхідної інформації для забезпечення прийняття управлінського рішень у системі управління підприємством.

Для формування організаційно-інформаційної моделі аналізу основних засобів підприємства використаємо наукові доробки Камінської Т.Г, яка пропонує «застосовувати модель динамічного управління на основі обліково-аналітичного забезпечення при виробленні управлінських рішень» [2]. Розкриємо складові частини системи організаційно-інформаційної моделі аналізу основних засобів та управління ними на підприємстві, результати представимо схематично на рис. 1.

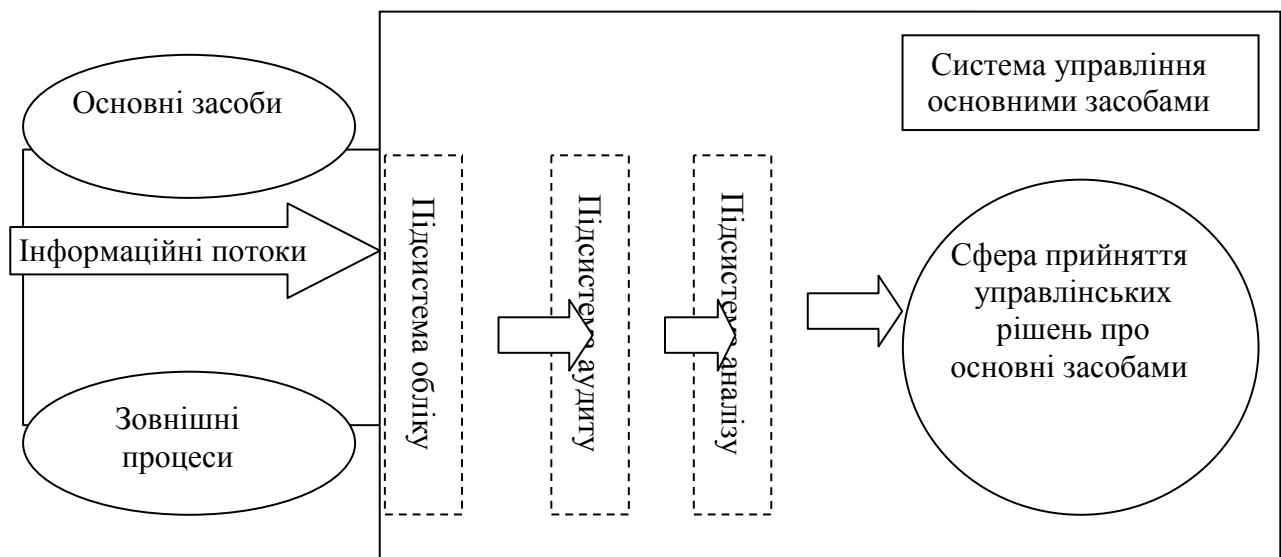

Рис. 1. Складові системи організаційно-інформаційної моделі аналізу основних засобів та управління ними на підприємстві

Організаційна структура аналізу основних засобів на підприємстві із використанням науково-методологічних засад «сприятиме забезпеченню комплексного, системного підходу у проведенні досліджень, збагаченню існуючих наукових методологічних підходів» [2]. Визначення організаційно-інформаційної моделі аналізу основних засобів на підприємстві та перевірка релевантності даних, саме тому:

1. Підсистема обліку – деталізує та фіксує надходження, переміщення вибуття основних засобів, їх визнання та оцінку, зношення, відображає вартісне значення у обліку основних засобів та формуванні фінансової, податкової та статистичної звітності суб'єкта господарювання.

2. Підсистема аудиту – формує інформацію про достовірність, релевантність, точність, достовірність даних про основні засоби суб'єкта господарювання, ведення обліку та формуванні звітності.

3. Підсистема аналізу – дає інформаційну та аналітичну оцінку стану, структури, динаміки та ступеню ефективності використання основних засобів суб'єктів господарювання, а також підґрунтя для обґрунтування напрями ефективного їх відтворення на перспективу.

4. Сфера прийняття управлінських рішень про основні засобами – дозволить розробити практичні напрями щодо нівелювання впливу негативних чинників та оптимізації впливу позитивних чинників, пошуку резервів підвищення ефективності використання основних засобів суб'єкта господарювання.

Зміст організаційно-інформаційної моделі аналізу основними засобами підприємства визначається низкою чинників, а саме: галузеві особливості фінансово-господарської діяльності, організаційно-правова форма, обсяг та ступінь диверсифікації виробничого процесу, інші об'єктивні та суб'єктивні чинники впливу, тощо. Поряд з тим, зрозуміло, що межі підсистем визначені організаційно-інформаційної моделі аналізу основних засобів мають певною

мірою носять умовний характер (оскільки за рахунок інтенсифікації робіт на одному з етапів відбувається скорочення на якомусь іншому, тобто постійно наповнення змінюється, що є позитивним, оскільки їх можна підлаштовувати під будь який суб'єкт господарювання) Отже, головним завданням такої поетапної організаційно-інформаційної моделі аналізу основних засобів є забезпечення дійового поточного контролю за дотриманням якості аналітичної роботи і термінів її виконання.

Забезпечення позитивних структурних змін і трансформацій на макрорівні залежить від процесу відтворення основних засобів, особливо в умовах швидких темпів фізичного та морального старіння їх об'єктів. Саме тому, з метою прийняття адекватних управлінських рішень необхідно володіти необхідного рівня обсягу та якості інформацією про стан, використання та відтворення основних засобів, що сприятиме формуванню достовірної і повномасштабної інформаційної бази про стан галузі в частині матеріально-технічного забезпечення.

Розкрита організаційно-інформаційна модель аналізу основних засобів підприємства, що має на меті підвищити якість та ефективність аналітичного дослідження. Запропоновані етапи, елементи та послідовність проведення аналізу основних засобів можуть у повній мірі задовольнити потребу в аналітичній релевантній інформації для власників та інвесторів.

Список використаних джерел:

1. Винятинська Л. В., Оніщенко М. В. Аналіз тенденцій розвитку основних засобів промислових підприємств України. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2019. №16. URL <http://www.inter-nauka.com/uploads/public/15756448287560.pdf>

2. Камінська Т. Г. Обліково-аналітичний процес: його зміст стадії. Науковий вісник НАУ. 2002. Вип. 50. С. 313–318.

3. Пантелеев В. П. Інноваційні драйвери самоконтролю в управлінні підприємством. Інноваційна економіка. 2020. № 5 – 6. URL: <http://inneco.org/index.php/inneco.ua/article/view/640>